

Obsah

K českému překladu

11

STRUKTURA CHOVÁNÍ Maurice Merleau-Ponty

ÚVOD: Problém vztahů vědomí a přírody

17

Kapitola I: REFLEXNÍ CHOVÁNÍ

21

Úvod: Definice objektivity ve fyziologii a klasické pojetí reflexu.

Metody reálné analýzy a kauzálního vysvětlení

23

I. Klasická koncepce reflexu a její pomocné hypotézy

27

1. „Podnět“

27

2. Místo podráždění

33

3. Reflexní okruh

34

A. *Chemické, sekretorní, vegetativní podmínky reflexu*

35

B. *Mozkové a cereberální podmínky; pojmy inhibice a kontroly, koordinace a integrace; hierarchická koncepce nervového systému*

36

C. *Závislost reflexu na současných reakcích*

40

D. *Závislost na předchozích reakcích: iradiace, převrácení reflexu, Weberův zákon a pojem prahu*

43

4. Reakce

49

Resumé; problém pořadí; pořadí anatomické
a pořadí fyziologické

52

II. Interpretace reflexu v tvarové psychologii

56

1. Reflex oční fixace; vzájemné vztahy excitací
a jejich vztahy s reakcí

56

2. Důsledky

58

3. Ověření těchto důsledků: funkční reorganizace a suplování,
zejména při hemianopsii

62

4. Biologický význam reflexu

68

III. Závěr	73
1. Kategorie „formy“	73
2. Je „forma“ zbytečná a redukuje se v dostatečně rozvinuté fyziologii nervová funkce na propojení vztahů fyzikálního typu?	75
3. Forma a finalita. Pořadí jako deskriptivní kategorie	77
 Kapitola II: VYŠŠÍ ZPŮSOBY CHOVÁNÍ	 81
 I. Pavlovova reflexologie a její postuláty	 83
Reflexologie předpokládá popis chování.	
Fyzikálně-chemická analýza a analýza chování ve fyziologii	83
 II. „Centrální sektor“ chování a problém lokalizaci	 94
1. Obecně přijímané výsledky v problému lokalizaci	94
A. <i>Analýza nemoci, poruchy struktury</i>	96
B. <i>Globální fungování a fungování mozaikovité</i>	107
C. <i>Smišená koncepce lokalizací a funkční paralelismus</i>	110
2. Interpretace těchto výsledků: dostačuje pojem koordinace k jejich vysvětlení?	116
A. <i>Koordinace při prostorovém vnímání a „mizení obrazů“</i>	116
B. <i>Koordinace při barevném vnímání; „barevné niveau“</i>	120
C. <i>Koordinace ve fyziologii řeči</i>	127
D. <i>Dvojznačnost pojmu koordinace</i>	128
3. Závěr	130
A. <i>Proti empirismu a intelektualismu ve fyziologii</i>	131
B. <i>Forma v centrálních fenoménech</i>	134
C. <i>Co je však forma?</i>	135
 III. Struktury chování	 137
1. Učení nemůže být interpretováno jako asociace nervových pochodů, které jsou si navzájem vnější	137
2. Popis struktur chování	148
A. <i>Synkretické formy a instinkt</i>	149
B. „ <i>Transponovatelné formy</i> “	150
Signál: prostorové a časové vztahy	150
Prostorové a časové vztahy	156
Mechanické a statické vztahy	158
C. <i>Symbolické formy</i>	167

Závěr: Význam podmíněného reflexu: patologický jev nebo aktivita vyššího typu. Chování a existence	171
---	-----

Kapitola III: FYZIKÁLNÍ ŘÁD, VITÁLNÍ ŘÁD, LIDSKÝ ŘÁD

Úvod: Tvarová teorie chce překonat antinomie substancialismu. - Ve skutečnosti v ně znovu vyúsťuje kvůli nedostatku filosofické analýzy „formy“.	177
--	-----

I. Struktura ve fyzice

1. V jakém smyslu je v protikladu k pozitivismu pravdou, že fyzikální svět obsahuje struktury.	188
2. Struktury však nejsou „v přírodě“	192
3. Struktura je pro vědomí	196

II. Vitální struktury

1. Originalita vitálních forem oproti fyzikálním systémům. Organismus a jeho prostředí jako členy nové dialektiky	199
2. Organismus jako „idea“	206
3. Jednota významu u organismu se vymyká antinomii mechanismus-vitalismus	209

III. Lidský řád

1. Život vědomí	218
A. <i>Vztah vědomí a jednání zůstává u současných autorů vnější. Důsledky pro teorii vnímání</i>	220
B. <i>Vlastnosti počínajícího vnímání: upíná se spíše k lidským intencím než k objektům a spíše zakouší reality, než aby poznávalo pravdy</i>	224
C. <i>Důsledky pro strukturu vědomí: více druhů intencí, vědomí reality</i>	228
2. Vědomí ve vlastním smyslu lidské	235
3. Proti kauzálnímu myšlení v psychologii. Interpretace freudismu v pojmech struktury	237
4. „Psychično“ a duch nejsou substance, nýbrž dialektiky nebo formy jednoty. - Jak překonat alternativu „mentalismu“ a „materialismu“. - Psychično jako struktura chování	241

Závěr: Dvojí smysl předcházejících analýz. Připouštějí kriticistický závěr?	245
--	-----

Kapitola IV: VZTAHY DUŠE A TĚLA A PROBLÉM PERCEPTIVNÍHO VĚDOMÍ

247

I. Klasická řešení	249
1. Naivní vědomí a jeho empirický realismus	249
2. Filosofický realismus smyslové věci	254
3. Pseudokartezianismus vědy	256
4. Descartova analýza perceptivního vědomí	260
5. Kritická idea. Řešení problému vztahů duše a těla intelektualistickou teorií vnímání	264
II. Neexistuje určitá pravda naturalismu?	269
1. V jakém smyslu vedou předchozí kapitoly k transcendentálnímu postoji. Hmota, život, duch definované jako trojí řád významu	269
2. Naše řešení však není kriticistické	274
3. Je třeba rozlišovat vědomí jako místo významů a vědomí jako proud prožívaného	280
A. <i>Vnější vnímání. Fenomén věci. - Fenomén vlastního těla. - Návrat k perceptivnímu poli jako k původní zkušenosti. Realismus jako dobře odůvodněný omyl</i>	280
B. <i>Omyl, psychické a společenské struktury</i>	290
4. Struktura a význam. Problém perceptivního vědomí	294
Citovaná literatura	297

FILOSOFIE DVOJZNAČNOSTI Alphonse de Waelhens

307

Redakční poznámka	321
Jmenný rejstřík	323